Reg. No. M. 2580.   శ్రీయుత

సంవత్సర చందా రు ౪ లు.

నెల్లూరు జిల్లా జమీందారీ రైతు సంఘ పక్షమున ప్రకటింపబడు వారపత్రిక.

సంపుటము ౧. | శనివారము ౧౭—౧౦—౧౯౩౧ నెల్లూరు. | సంచిక ౨౭.

రైతుల బలమే సంఘబలము

జమీందారి రైతుకు జవాహర్‌లాల్ నెహ్రూ ఆశీస్సులు.

ఆంధ్ర జమీందారీ రైతు సంఘ కార్యదర్శి వెంకటేశ్వర శర్మగారి లేఖ.
పండిత నెహ్రూగారి ప్రత్యుత్తరము.

శర్మగారు ఎ. ల్యా. అక్టు లోపముల, జమీందారుల దుర్ణయముల వివరించిరి. నెహ్రూగారు రైతునుద్బోధించుచు, సంఘముల నేర్పరుపవలయుననియు, స్వాతంత్ర్యాపేక్షను కలిగి యుండవలయు ననుచున్నారు. రైతుకు కడపటి అస్త్రము పన్నుల నిరాకరణమని పండితుడు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీయుత పండిత జవాహర్‌లాల్ నెహ్రూగారికి ఆంధ్ర జమీందారీ రైతు సంఘ కార్యదర్శి వెంకటేశ్వర శర్మగారు ఇట్లు లేఖ వ్రాసిరి :—

మహాశయా,

ఈ ప్రాంతములందలి జమీందారులక్రింద రైతులు అనుభవించు బాధలకు గమనించి శ్రద్ధ వహించినందులకు వందనములు. సెప్టెంబరు మాసమున వెంకటగిరిలో జరిగిన సభలలో మీరు పాల్గొన్నందునను ఆంధ్ర జమీందారీ రైతు సంఘ కార్యదర్శి నగుటచేతను అచట జరిగిన సం[illegible]ల మీకు నివేదించుట నా విధియని నేను భావి[illegible]చున్నాను. దీనిపై తమ అభిప్రాయమును [illegible]ర గోరుచున్నాను.

౧. ఈ రాష్ట్రమున జమి[illegible]రులు, రైతులకుం ను హాని చేయు ప్రస్తుత మదరాసు [illegible]ట్సు ల్యాండు అక్టు (1908) కొన్ని చోట్ల రైతుల[illegible]ను అగపెట్టి హక్కులు ఒసంగుచు మరికొన్ని చోట్ల అట్టి హక్కులు నిరాకరించుచున్నది. రైతులకు హక్కు లేని భూములు రైతుల స్వాధీనములోనే యున్నను, వాటిని "పోరంబోకులు" "సేరీ భూములు" అని పిలుచుచు జమీందారులే హక్కుదారులై యున్నారు.

౨. [illegible] కట్టుబడిగ యుండు పుట్టినవారిని జమీందారులు, తరువాత (1908 తరువాత) పుట్టినవారిని రైతులుగ ఒసంగి [illegible] చట్టము [illegible] చేయుచున్నది.

3. గ్రామ లెక్కల భూములను, చెరువులను అభివృద్ధి చెందే గ్రామ బహు సౌకర్యములకుగా వృద్ధి చేయక, ఏదో ఒక హక్కుతో వాటిని జమీందారు స్వాధీనము చేసికొని అనుభవించుటకు చట్టము వసతిని చూపుచున్నది.

౪. ఈ చట్టము అమలులోని వచ్చు సమయమున వుండిన శిస్తుల తరములు కొన్ని చోట్ల యకరామునకు రు 6౦ లు అయి యుండినను ఇవి చాల న్యాయమైన న్యాయయుతమైన తరములుగా ఎన్నబడుచున్నవి. కాని యిదే విధమైన భూములకు చుట్టు ప్రక్కల గవర్నమెంటు గ్రామములలో యకరమునకు రు 8 లేక 10 లు.

౫. "న్యాయమైన" [illegible]
హైకోర్టువారిచ్చిన హక్కు[illegible]

మిదనైన శిస్తు [illegible] వంతున పెంచింపు టకు జమీందారునకు అధికారముండు నటుల యెంచ బడుచున్నది. శాస్త్రీయము కెట్టి నిర్ణయము ప్రత్యేక కాలమునను అతి దుర్భరము.

౬. వృద్ధి తైర్వాక్యములకేమో లేక, భూస్వాము లొనర్చిన జలాధారములు చెడిపోయి పంట లు చెడిన సందర్భములందు శిస్తు రెమిషనుల యిచ్చుట యెడల నిబంధన యేదియును లేదు.

౭. సాధారణముగ జమీనులందలి అన్ని జలాధారములు చెడిపోయి లేక చెడియున్నవి.

౮. ఇట్టి పరిస్థితులలో నున్న చెరువుల ఆయకట్టు అధికముగ వృద్ధిచేయబడినవి.

౯. ఒక భూస్వామి మాగాణి శిస్తుకు విశేషముగా రియాయితీ కోరుచు, జలాధారములకు నీర్లను పంపించి వాటిని సుస్థితికి దెచ్చునట్లు ప్రస్తుత చట్టప్రకారము కల్పించబడు రయితులకు దొరికిన సహాయము అతి స్వల్పముగా నున్నది.

అసహాయము యేకరగా స్వంతభూమి మీద రయితు రికేము చేసిగాని ప్రతిసంవత్సరం ఆ మొత్తమును గోర్తిగోర్తిగా రాబట్టుకొనుటకు రయితులకు అనుజ్ఞ నివ్వబడదే! రయితు రాబట్టుకొను స్వల్పమొత్తము, పెట్టుబడిని మాగాణి శిస్తుల మధ్యగల భేదపు మొత్తముకే వాలుపాలును దిగబట్టుకొని రికేముల కైన పెద్దమొత్తములో జమకట్టుకొని పూర్తి మొత్తమునకు అనేక దీర్ఘ కర్ణము లు చేయియుండవలెను. వాస్తవార్థములో దీనికైన రయితులు కొన్ని వేల మొత్తములను రికేర్లుగా చెల్లించవలెను.

౧౦. "నమ్మకీపెర్వ్" అను పేర రయితు స్థిరాస్తుల దస్త్రీల విషయములో చాలాశ్యాయమైన విషయములు జరుపబడుచున్నవి.

ఈ జమీందారీలలో చాలపెద్దపెద్ద అడవులు విశాలముమైన బీళ్లున్నను రయితు పసరము కాలు పెట్టి ఒక గడ్డిపోచనైనను కోయరాదు. రయితు పుల్లనైనను ముట్టరాదు. యీ దారుణము వెంకటగిరిజమీనునందు అతి వ్యాప్తము. ఒక రయితు తనపంటను పాడుచేయుచుండిన ఒక అడవి పందిని చంపినందులకు వెంకటగిరి రాజా ఆ రయితును చాలాకష్ట పెట్టినారు. ఈ సంగతి రాజాగారికి తెలియపరచి చేసిగాని పంపునంతవరకు సైతవాళన [illegible] చూచుచు చేయుచుండవలయునని రాజా గారి అభిమతము కాబోలు!

ఈ జమీందారులు తమ రయితుల అభాగ్య స్థితిని తెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించక, సాధారణముగా స్వార్థపరులై నీచజనులగు తమ ఉద్యోగుల మాటలవిని విచక్షణలేక పాలించుచున్నారు. [illegible] కొందరు దీనికిభిన్నముగా ప్రవర్తించవచ్చును. యిట్టివి అనేక కేసులున్నవి. [illegible] [illegible] పరగణాలలో జరుగు

వాటికంటె చాలఘోరముగా నున్నవి. ఈవిషయములు దుష్పలప్రదమైనట్టి జమీందారీ విధానముతో మేళవింపబడి రయితు స్థితిని యెన్నడు లేనంత హీనముగా చేయుచున్నవి. విశేష కాలము నుండి కేసుల లో ధనమును చెల్లించు యీజమీందారులు రయితు స్థితి చాలక చెముడుటకు కారణముగ నందురు వారినుండి ధనమును బలవంతముగ వసూలు చేయుచున్నారు. దీనివలన జమీనులందు దీర్ఘకాలము ఆకలి బాధలను యనుభవించి వ్యవసాయమును వదలుచున్నారు. రయితు వారి భూములను వ్యవసాయము కొంతవరకు మాని; అందులో పేటెలూర్ధిక పరిస్థితి వలన రయితులకు చాలా దెబ్బతగిలి, ఆకలిచావుల భూస్థితికి గోలు పోవుచున్నారు.

ఈపరిస్థితులలో యీకష్టముల నివారించుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్న మద్రాసు ప్రభుత్వము వారు చాల నిరాశను కలిగించు పనులు చేసిరి. అభివృద్ధి నిరోధకరమగు నట్టి ఒక సవరణచట్టమును శాసనసభలోనికి గొనివచ్చియున్నారు. యీసవరణచట్టము రయితు దురవస్థను తొలగించక జమీందారుని నిరంకుశత్వమును పెంపుచేయుచున్నది. ఈ విషయమునంతయు సమాలోచించి ఆంధ్రజమీందారీ రయితు సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టిన యీ అనవసర సవరణ బిల్లును ఉపసంహరించు కొమ్మని అంకోళనపడి, యితర జమీందారీ రయితులకు మార్గదర్శకులైరి. మరియు ఆంధ్రజమీందారీ రయితు ఉపసంఘమువారు నివేదిక నుపసరించి యీకష్టముల నివారించుటకుగా వినయపూర్ణమైన శాధకారియైన బిల్లును ప్రవేశపెట్టుటకు ప్రభుత్వము వారిని కోరిరి.

ఈ కారణముల కొరకు వెంకటగిరి తాలూ ఆంధ్ర జమీందారీ రయితు మహాసభను, నెల్లూరుజిల్లా జమీందారీ రయితు మహాసభను యీ నె. ౕ.౭ తేదులలో జరుపుట సమావేశపరచిరి. యిప్పటికి తమకువిషయము తెలియవచ్చియుండును.

మరొక్క సంగతి కల్యాణరావుగారు, నెల్లూరు జిల్లా నాయకులుగారు (పూర్వపు ఆ సెంబ్లీ సభ్యులు) మేజిస్ట్రేటు దగ్గరకు వెళ్లి వచ్చి తర్వాత పరల పేమనా, విశ్వనాథదాసుగారును (పూర్వపు శాసనసభ్యులు) నెల్లూర్లో నాయకులగారు, సత్యనారాయణగారు మేజిస్ట్రేటు దగ్గరకు వెళ్లి సమస్త విషయములు విపులముగా చెప్పియీ సభలు వ్యక్తులకుసంబంధించినవి కావనియు, వెంకటగిరి జమీందారునికి గాని, వారికిపరమైన బృందమునకుగాని మనస్సు నొప్పింప నభ్యుద్దేశ్యముగాదని వివరించితిమి. పిమ్మట మాజిస్ట్రేటు 144 సెక్షను ప్రయోగించ రాదు. మేము మా ప్రదర్శను బాగుగా నిర్వహించితిమి.

4000 మందివరకు సమావేశమైన ఒకమహాసంగమ విధియందు రయితు దుస్థితిని గూర్చియు నివారణోపాయములగూర్చియు మేము ప్రసంగించినప్పుడు రయి

త్రి అశాంతియు కలుగలేదు, దీనివలన ప్రజాశాంతికి భిన్నమగునటువంటి యేమియు యితరకారణములో 144 వ సెక్షనుమాత్రముకట్టు వివ్వ స్పష్టముగ తెలియుచున్నది. హిందూదేశమునందు యీనాడుగల ఇంటి భాగములుగల జమీందారీరయితుల, రయితువారీరయితుల రాజకీయ స్వాతంత్ర్యము ఆర్థిక సౌభాగ్యముల గూర్చిన స్వరాజ్యము కృషిప్రారంభమగునని నా పోటీదేశ కొంతవరకు అ. ధనము వలన బుుజువగుచున్నది. యీజమీందారీ ప్రదేశములలో ఒకవిధమైన దాస్య స్థితి యుండుటను గమనించుటచే రైతాంగ స్వాతంత్ర్యము అనుకొనుట చేయవలసియుండుటచేత యీవాగ్యుందు మన్మథుడగు సంవత్సరము వ్యాపించి యుండిన ప్రభుత్వపు యుద్ధమునకు ముందు మైనది. యీఉద్యమములందు భాసిసవాతావరణము అతిగాధముగ వ్యాపించి ప్రతినిధులుగానుండు రయితుల దుస్థితి, కష్టనష్టములు పొందుచున్నవి. సభ యొక్క గాంధి మహాత్మకు యిందు బోధించిన తీర్మానములవలన మానసికముగ ఒక విచారణ సాగింపబడినాదని మీకు తెలియగలదు, ఇది సాఫల్యమునకు తోడ్పడగలదని నేను ఆశించుచున్నాను. యీప్రాంతము అంతా అనాదికాలమునుండి అభాగ్యులగు పేద జమీందారీరైతులకు మీఆదరణ విశాలహృదయమునందు ఒకస్థానము దొరకుచుండునని ఆశించుచున్నాను.

జవహార్‌లాల్ నెహ్రూ గారి లేఖ.

—:o:—

పన్నుల నిరాకరణ మేమీయాచరమ ఆయుగము.

మంజేశ్వర శర్మగారికి పండిత జవాహర్‌లాల్ గారిట్లు తమతో ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘము
స్వరాజ్యభవనము.
అలహాబాదు
అక్టోబరు ౯.

ప్రియమిత్రుడా,

మీసభా తీర్మానములతో పంపిన మీ లేఖకు వందనములు. యీసభను గూర్చియింతవరకు నుండేదిని యున్నాను సభలు జరగరాదని ఆజ్ఞకు భిన్నముగ మీరు సభలుజరిపించుటకు నాకుచాలా సంతోషము. నాసర్వవిధములైన సానుభూతిమీపట్లగలదు, రైతుబలము మీదనే మీబలము ఆధారపడియున్నదని మీరు తెలుసుకోవలయును, మీరత్యంతము ప్రయత్నించి రయితు సంఘముల స్థాపించి వాటినికాంగ్రెసుతో కలుపవలెను, మాసంయుక్త పరగణాలలో మేమిట్లే గావించితిమి వేలకొలది రైతులు మాసభకు పంపితే ఎక్కువమందిక్తి బలమున్నముగా నున్నారు.

అవీ యివీ.

ఇంగ్లండులో నిరుద్యోగుల సంఖ్య పెరిగినను. బ్రిటీషు పరిశ్రమలలో గత సంవత్సరంకంటె యిప్పుడు 727000 ఎక్కువ మందికి పని కల్పింపబడినది.

ఇంగ్లండు సాలుకు 19,000,000 పౌనుల విలువగల కోడిగ్రుడ్లను 20 దేశముల నుండి దిగుమతి చేసికొనుచున్నది, ఇది గాక సాలుకు 7,000,000 పౌనుల గ్రుడ్ల వుత్పత్తి చేసికొనుచున్నది.

గత సంవత్సరము స్పెయిను, ఫ్రాంసు, ఛానలులోని దీవులు 10,000,000 పౌనుల వుల్లిపాయలు, ఉర్లగడ్డలు మొదలగువాటిని ఇంగ్లండుకు పంపినవి.

ఇంగ్లండులో ప్రతివ్యక్తియు ఏటికి 83 పౌనుల ఎత్తుగల పండ్లు దినుచున్నారు. సాలుకు ఇంగ్లండు 81,000,000 పౌనుల విలువగల పండ్లు దిగుమతి చేసికొనును.

◆ ◆ ◆

దోమలు పచ్చజ్వరమను దారుణ వ్యాధి క్రిములు వ్యాపింపజేయును, అందుచే ఉత్తర దక్షిణ అమెరికాల కలుపు పనామాభూసంధి మధ్య ఒక కాలువ త్రవ్వుచుండ దోమపచ్చజ్వరమును వ్యాపింపజేసి 20000 మందిని చంపి 50,000,000 పౌనుల నష్టమును కలిగించినది. దోమల నశియించుటకు అమెరికనులు 4000000 పౌనులు వెచ్చించిరి.

◆ ◆ ◆

ఇంగ్లండులో యింటి ఈగ వ్యాపింపజేసే వ్యాధులవలన సాలుకు ఆ దేశమునకు 50000000 పౌనుల నష్టము గలుగుచున్నది.

◆ ◆ ◆

గత రెండేండ్లలో ఫిలింలు తయారు చేయు అమెరికావారి హాలీవుడ్ నందు అపాయములవలన 58 గురు చనిపోయిరి, 10794 మందికి గాయములు తగిలినవి.

◆ ◆ ◆

వెంకటగిరి సభలు.

కాళేశ్వరరావుగారి ఉపన్యాసము.

జమీందారు పార్టీవారు గలభా చేయుట.

—:o:—

4-10-1931 వ తేది యీపట్టణమునకు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారగు అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు విచ్చేసిరి ఆదినం సాయంకాలము 6 గంటలకు గాంధి మైదానమునందొక బహిరంగసభ యేర్పాటు గావింపబడెను. ఎప్పుడు రాత్రి 9 గంటలకుగాని రావలె వంటి జనులందరును కాళేశ్వరరావుగారి పేరువినుట తోడనే అత్యాతురతతో వేలకొలది జనులు నాటిసాయంకాలము 5 గంటలకే సభనలంకరించిరి సాయంకాలము 6 గంటలకు సభ ప్రారంభింపబడెను మొదట కనకవల్లి కాయారమ్మగారిచేత దైవప్రార్థన గావింపబడెను పిటుతరువాత బెజవాడ వాస్తవ్యురాలగు పాదర్తి సుందరమ్మగారు, ఆర్థిక దుస్థితిని గూర్చి కొలదిసేపు ప్రసంగించిరి యిక మీదట స్వదేశపు నూలు తెప్పించి తమ మగ్గముల మీద నేయవలసినదిగా యీ పట్టణ సాలీలను ప్రార్థించుచు తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి అటుతరువాత కాంగ్రెసును గూర్చియు, రయితులను గూర్చియు ప్రసంగింప వలసినదిగా యీ పట్టణ కాంగ్రెసు వారు కోరుటచేత కాళేశ్వరరావు పంతులుగారు మృదుమధుర శైలిలో గాంధి యిర్విన్ ఒడంబడికను గూర్చియు, కరాచి కాంగ్రెసుయొక్క తీర్మానములను గూర్చియు ఒకగంటకాలము యుపన్యసించి, రయితులయొక్క హక్కులను గూర్చియు రయితులకును కాంగ్రెసుకు నుగల సంబంధములను గూర్చియు నుపన్యసించుటకు మొదలిడగనె ప్రేక్షకులలో కొంత కలకలము జనించెను ప్రేక్షకులలో ననగా యీ యుపన్యాసమును కుతూహలముతో వినవచ్చిన ప్రజలలో జేయబడిన కలకలము గాదని చెప్పవలయును ఈ కలకల మంతయు నీసభను యెట్లయినను భంగపరుప దలచివచ్చిన కొందరి స్వార్థపరులగు జమీందారుగారి నవుకర్లలో చేరులకు చున్నదని తెలియగనే దీనినంతయు లెక్కచేయక ఉపన్యాసకుడు తన యుపన్యాసమును చెప్పుటకు ప్రారంభించెను అప్పుడు జమీందారుగారి నవుకర్లగు జూపల్లి రాజగోపాలరావు జలుమూరి సుబ్బరామయ్య మొదలగు వారందరు పెద్దగా యరచుచు ప్రేక్షకుల నందరిని త్రోసుకొనుచు వచ్చి యుపన్యాసకుని సమీపించి కడుదుర్భాషలాడిరి ఫారెస్టు రేంజరు శ్రీ జూపల్లి రాజగోపాలరావు తనబ్యాటరీలైటును ప్రసంగించుచుండిన కాళేశ్వరరావుపంతులుగారి ముఖమున వేయుచు తన అహంభావమును బయటబెట్టుకొనెను ఉపన్యాసము చెప్పుటకిట్లయిన నసాధ్యము కాకనిలచి కాళేశ్వరరావుపంతులుగారు అల్లదిగికూర్చొనిరి వెంకటగిరిజమీందారుగారి డిక్రీ ఏజెంటగు జూపల్లి వెంకటరామారావుగారును యీయూరి సబ్ యినస్పెక్టరు గారగు కుప్పుస్వామిపిళ్లెగారును, యీయల్లరిజరుగు ప్రదేశమునకు కొంత దూరముననే నిలువబడియుండిరి. ఈ యల్లరి ప్రారంభింపబడిన కొలది సేపటికి సబ్ యినస్పెక్టరు గారగు కుప్పుస్వామిపిళ్లెగారు కాళేశ్వరరావు పంతులుగారి దగ్గరకువచ్చి సభను యింతటితో నాపవలసినదిగా కోరెను. ఆయల్లరి నంతయు చేయువారిని దండించలేక బహుశాంతముగా జరుగుకాంగ్రెసు సభను నిలిపి వేయవలసినదిగా కోరినటువంటి యీసబ్ యినస్పెక్టరుగారి సామర్థ్యము చదువరులకే తెలుసు. అక్కడనె సబ్ యినస్పెక్టరయినను యున్నాడని యెంచక జమీందారుగారి నవుకరులందరు, యింకను యెక్కువ గల్లంతు చేయుటకు ప్రారంభింపగా కాంగ్రెసు వారు సభను నిలిపివేసిరి. కాంగ్రెసు వారు బహుశాంతిగ యేమియు జరుగకుండగనే జనులందరిని పంపివేసిరి.

ఈయల్లరి జరిగిపోయిన మరుపటిదినం సాయంకాలము 6 గంటలకు కాంగ్రెసువారి స్వంత మైదానములో మరల ని.

(ఈశేషము కొరకు 10-వ పేజీ చూడుడు)

ముచ్చేలీగ్రామస్థుల కష్టాలు.

పానుగల్లువారి డిక్రీల వేంకటగిరివారు

ట్రాన్స్ఫరు చేసికొనుట.

సుమారు రెండు 500 ఏండ్లనాడు చేసినారట పానుగంటి వారివద్దనుండి వెంకటగిరివారు కొనుక్కొన్నారు. (ఇది చిత్తూరు జిల్లాలో నున్నది.) ఈగ్రామములో రైతులకు శిస్తులు చెల్లించలేక ధరవాసి పెట్టు కట్టుబడి చేసినారు. మాగాణి రేటు రు 1-8 రు 5—8—0 లు వుండే తర్వాత రు 9—8—0 లకు మార్చినారు. ఇట్లెన్ని కరవులు వచ్చిం వారు. రయితులు ఒప్పుకోకున్న పక్షమున మీరే లేక యుండ్లవద్దవది ప్రమ్మకాలని జే ఆ కారణమునకే మూడా అని భూములు జప్తు చేసిరి. చేసినవాస్తవాలు ఒకటే చెల్లలేదు. వారిచే పానుగంటివారు రయితుల మీద పొందియున్న డిక్రీలు తోసిపుచ్చి పట్టు కాయ సమ్మతించినారు. వెంకటగిరివారు వాటిమీద ట్రాన్స్ఫరు పొందియుండి నీకు అక్రమం జప్తీ చేయుచున్నారు.

అక్టోబరు 20 సం॥ల కొకపర్యాయము ఆహార పదార్థముల ధరలు తగ్గుచున్నట్లు 1॥ ౧—౩—౦ లకు మించకుండా శిస్తుకు కోర్టుద్వారా వచ్చింపు కొను హక్కు భూస్వామికిచ్చు కాని ఒకపర్యాయ ము వారివ్వ మెచ్చినట్లువారు హెచ్చు చేయుచుం డగా యింకా నెక్కువున్నది.

ఒకపట్టాను 1881 ఫసలీకి మూడుమార్లు ఒక రయితు శిస్తుకట్టినారు. ఈ అన్యాయమును దివా నుగారి దొరుకు లోకల్ పంచాయితీ అంతిమ కష్టంబు కృతి చేరలేదు శిక్షణ చెప్పుకొంగా వసూలు అయినప్పుడు మాకార్చి చే శేము చేసిరన్నాటట? ఇదే వారివాం జగారి న్యాయపాలన, ఈలాంటి వసూళ్ళకూ ఇం గ్లండు ఖర్చుల భూర్యేది?

"లోక సంచారి"

200 మంది మునిగి చచ్చుట.

జపానునందు వరదలచే మియె అను నది పొంగి గట్టు తెగి ఒక పట్టణముపై బడినది. ఆప్రవాహములో 200 మంది కొట్టుకొనిపోయి మరణించిరి.

జమీందారులు స్త్రీలను బాధించుట.

బలరాంపురమునందు శిస్తు వసూలులో నీచమైనజులుం.

పండిత జవహర్ లాల్ గారి ఆవేదన పూర్ణవిమర్శనము.

అలహాబాదు ప్రాంతమునందు బలరాంపూరు అను జమీందారీయందు శిస్తు వసూలు విషయమున అమానుష నిర్బంధ విధానము ప్రయోగింపబడుచు న్నది. స్త్రీలను బాధపెట్టుటయేగాక అవమాన

> ## నెల్లూరు శాసన సభా సభ్యులారా!
>
> జమీందారీ రయితుల చేత వేలకొలది ఓట్లు తీసుకొన్నారే, ఈ కార్యకర్తలకు మీరు చేసినలాభ మేమిటి?
>
> ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టు సవ రణ బిల్లులో మీరు మాకు సాయా చేస్తారా?
>
> ## తమ జవాబేమిటి?

పరచి జమీందారుల వుద్యోగులు కట్టలేని శిస్తులను గుంజుచున్నారు. స్త్రీల అవమానముకు గూర్చి విని జవహర్ లాల్ పండితుడు అచటికి వెళ్లి విచారణ సలిపి సకోనమున్గ యిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—

మనదేశమున స్త్రీలకు యిట్టిఅవమానములు జరు గుచున్న దిగదా స్త్రీల మానము నేడు బహుచౌకై పోయినది. జమీందారీ వుద్యోగుల అమానుష చర్యల ప్రభుత్వమువారు సైన్యాధికులతో మనకు పరువులతో కొనుట చింతాకర విషయము,

ఒకగ్రామమునకు జవహర్ లాల్ గారి పోటా రాకుండా చేయుటకుగా రాకుండాచేయుటకుగా ఆజమీందారీ కాపలాదారులు దూర్గముల కాలాకంద కముల త్రవ్వించిరి.

జమీందారుల అసహజ మైన సంస్థ

కాంగ్రెసు రైతు పక్షము వహించుట తప్పని సరి!

ఒక కాంగ్రెసు వాదుని విమర్శనము.

జమీందారీ రయితు సభలలో గోలీను చేయు అవ సరసు లేకున్నను కలిగించుకొనినందున నిరసించుచూ ఒక కాంగ్రెసు ఐహిగాగసభ నెల్లూరు లాంటి వాడు వంటి ఒక తీర్మానము గావించినది. కాంగ్రెసుకు రయితు సంబంధములు అను అవి వేరు విమర్శనము బయలువెరగా మాదిరేఖరి నెల్లూరు మండల కాంగ్రెసు వాదులు కాటిసమాధములు.

శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారిని

ఈ ముఖ్యవిషయమును గూర్చి ప్రశ్నించ ఇట్లు నుడివిరి. పేదలరక్షణకు యాని కాంగ్రెసు భార తీ యాజలలో నూటికి 75 వుంది గల రయితులను విడ వాడరాదను చున్నారు.:—

జమీందారులు పాశ్చాత్యసంస్థయునందు అసహజ మైన సంస్థయని తెలిసినను ఒకరికొంతకు మరియొకరు కోయుచుండు పురాతన కాలమున నీసంస్థకు అవ సరములేకున్నను అనవసరముకానిదిగాని నాగరిక ప్రపంచమందు ఈసంస్థ ప్రభావమును పోగొట్టుకొ నిన ఆచార్య జగద్గురువుల పీఠములవలె అకారణ స్థితిలో కాలము గడుపుచున్నది ప్రయత్నించుచున్నది. తనకింత భూమి యున్నదనియైన తెలియని వారి క్రింద లక్షలకొలది సారవంతమైన భూమి లీజుకబడిన స్వార్థమై పోవుట "చెడిటి మధురగీతియును వరుస కర్తృత్వ మరాఠా దర్శనమునుకోసు" వని చెప్పిన భారత పద్యమును బలపరచుచున్నది.

రామన్న రాజకీయ సామ్యమందు ఈ సంస్థలను సాగించుటకుగల అవసరమును నిష్పక్షముగ విచా రించెదరని తలంచెదను.

కాంగ్రెసు పేదల రక్షింపనిది ప్రజాసంస్థ కానేరదు.

కోయలేని ప్రజల పక్షము వహించిన కాంగ్రెసు సంస్థ జీవితములేని జమీందారు రయితుల కార్యము మిచ్చుటయందు వింతయేమి కాంగ్రెసు బోధలను పేదలకు ఆదర్శములను కాలమానభేదములు వ స

(యాజేటి కొరకు ఓక చేటలో మారు దం)

వార్తావాహిని

సుభాషచంద్రబోసుగారి అరెస్టువిడుదలలు

సుభాషబోసు 24 పరగణాలలో ఒక కార్మిక సభకు పోవుచుండ పోలీసులు ఆపటకు పోరాదని 144 వ ప్రయోగింప బోసుగారు ఉల్లంఘించిరి. మొదట అరెస్టుచేసి సబ్బురా ఠాణాలో ఉంచి మరల వదలవేసిరి. ప్రభుత్వము అరెస్టు జరుగలేదని ప్రకటించుచున్నది. ఇప్పుడు బోసుగారు రాజకీయ నిర్బంధితుల కాల్పి గలభా జరిగిన హిజ్లీకి పోవుచున్నారు, వీరిపై ఆంక్షయిప్పుడు తొలగింపబడినది.

స్త్రీలకు కఠినశిక్ష.

లాహోరు నవయువ భారత సంఘాద్యక్షురాలు శకుంతలదేవిగారు సిమ్లా కాంగ్రెసు సేవకురాలు లక్ష్మీదేవిగారలు రాజద్రోహకర ఉపన్యాసము లిచ్చినందులకు ప్రభుత్వమడిగిన జామీను నిరాకరించుటచే చెరియొక సంవత్సరం కఠినశిక్ష విధించబడినది. మరల వీరు జామీనుయిచ్చుటచే విడుదల చేయబడినది. కేసు అపీలు చేయుచున్నారు.

కాశ్మీర అల్లరులకు కారణము.

కాశ్మీరమునందు ప్రజలందరు మహమ్మదీయులు రాజుమాత్రం హిందువు యీమధ్య మహమ్మదీయులు అల్లరులు లేవదీయగా అణచివేయబడినవి, నియమింపబడిన విచారణ సంఘము అనర్హత చేతను తెలివి తక్కువ చేతను ఉద్యోగముల పోగొట్టుకొని వృద్ధి అభివృద్ధికి రాజాలని కొందరు మహమ్మదీయులు యీ అల్లరులకు మూలమనియు మసీదులందు రాజద్రోహము నేర్పబడుచున్నదనియు నివేదించిరి. మహా రాజాగారు దయతో ఖైదులనందరిని విడిచిపెట్టిరి పరియు ఒకానొక అఫగనురాజ కుమారుని కాశ్మీర సింహాసనమున వుంచవలెయునని ప్రయత్నములతో యీ అల్లరుల మహమ్మదీయులు లేవదీయుచున్నారని ఒక లండనుపత్రికా విలేఖరి వ్రాయుచున్నారు.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు యెన్నికలు.

బ్రిటిషు పార్లమెంటు యెన్నికల ప్రచారము చాలాతీవ్రముగా జరుగుచున్నది. 615 స్థానములకుగా షుమారు 1200 మంది పోటీచేయుచున్నారు. 8 పక్షము లేర్పడినవి కన్సర్వేటివులు పైమరుక్రింద చీలిపోయిన లిబరలులు ప్రస్తుత జాతీయ ప్రభుత్వము తరపున నిలుచుచున్నారు. హెండర్సన్ గారి ఆధిపత్యము క్రింద లేబరు పక్షమువారు పోటీ చేయుచున్నారు. సుంకములకు సమ్మతించని లేబరు పక్షమువారు లాయిడ్ జార్జి పక్షలిబరలులకు సహోద్యోగత్వ పని చేయుచున్నారు. సుంకములకు అనుకూలమైనసైమను పక్షమువారికి ధనసహాయము చేయుటకు లాయిడ్ జార్జి నిరాకరించిరి. దేశమునందు చాలామంది ప్రముఖులు సుంకముల కనుకూలమైన జాతీయ ప్రభుత్వమును అభిమానించుచున్నారు. లేబరు పక్షమువారు బ్యాంకీలు గనులు మొదలగువాటిని ప్రజాసంస్థలగ చేయవలెనని యెన్నికల ప్రకటనలో తెలుపుచున్నవి. ఇప్పుడు 500 మందికన్సర్వేటివులు 81 జాతీయ లిబరలులు అను సైమను అనుచరులు 28 జాతీయ లేబరులను మ్యాక్డనాల్డు పక్షమువారు 120 మంది లాయిడ్ జార్జి లిబరలు 20 మంది లేబరుపక్షములో చీలిపోయినమాస్లీ శాఖవారు 520 మంది లేబరు పక్షమువారు మరికొందరు సమాజవాదల పోటీచేయున్నారు. మ్యాక్డనాల్డు తనపాత నియోజక వర్గము సిహాముననే పోటీచేయుచున్నారు. 20 వాయుయానములు, ఒక కంపెని అరువుయిచ్చిన 100 మోటారు కారులు మెగ్డనాల్డు పక్షమునకు పనిజేయును పోటీచాలా తీవ్రముగావుండనున్నది.

బర్మా రౌండుటేబిల్ సమావేశము.

బర్మారౌండుటేబిలు సభ్యుల పటి ప్రకటింపబడినవి. పీలుప్రభువు అధ్యక్షులుగా నియమింపబడిరి. బర్మా ప్రతినిధుల విషయము తగినంతతృప్తి దేశమున కలుగలేదు ప్రతినిధులు 15 తేది రంగూనునుండి లండనుకుబయలుదేరిరి

10 వేలమంది రైల్వేపనివారిని నిలిపివేయుట

రైల్వేబోర్డువారు సమావేశమై వస్తుతపరిస్థితులలో 10000 మందిని పనినుండి నిలిపివేయుటకు తీర్మానించిరి. రైల్వే విచారణ సంఘమువారు బోర్డువారు ఢిల్లీలో 27 తేదీ సంప్రదించెదరు.

గాంధిమహాత్ముని దూషించుట.

లండనులో మైనారిటీ సంఘమునందు ఆంబేద్కార్ అను నిమ్నజాతి ప్రతినిధి గాంధిజి చాలామలకనగా మాట్లాడినాడు దాన్నఫలితమున భారతదేశమునందు అసంఖ్యాకములైన నిమ్నజాతి సంఘములు అంబేద్కార్‌ను నిరసించుచు మహాత్మునియందు సంపూర్ణవిశ్వాసము గలగని సందేశముల పంపిరి.

మహాత్ముని ప్రపంచ ఆహ్వానములు.

ఇటలీ, జర్మనీ, ఫ్రాంసు మొదలగు యూరపు దేశములన్నియు అనుదినము మహాత్ముని తమ దేశమునకు రమ్మని ఆహ్వానముల గురిపించుచున్నవి. అందు ముఖ్యముగ అమెరికా నీగ్రోల ఆహ్వానములు ప్రవాహము గట్టుచున్నవి. అమెరికావారు బిషప్పులు మొదలగువారు పదేపదే పిలుచుచున్నారు. ఇందు గాంధీజీ శిష్యుడు హోమ్సు ముఖ్యుడు. 4, 6 ఎండ్ల యిద్దరు భారతీయ బాలికలు మహాత్ముని పిలుచుటకు అమెరికానుండి లండనుకు బయలుదేరనున్నారు. వీరి తండ్రికి ప్రభుత్వము ప్యాస్‌పోర్టు నొసంగలేదు, మహాత్ముడు ఇంగ్లండు పందలి పెద్దపెద్ద పట్టణముల [illegible] తప్పు విశ్రాంతిని గైకొనుచున్నారు మైనారిటి సంఘమునందు మహాత్ముడు చేయదలచుకొనిన రాజీప్రయత్నము ఫలముగట చేతను బ్రిటిషు ఎన్నికల అలజడివల్లను మైనారిటి సంఘసభ ఆపబడినది ఫెడరల్ కమిటీ

(యీ పేజీ [illegible])

జమీందారీ రైతు
1931 అక్టోబరు నెల తే 17 ది.
శనివారము.

రౌండుటేబిల్ సభ సంస్థాన ప్రజలు.

నేడు లండను మహా నగరమున జరుగుచున్న రౌండు టేబిల్ సభలో భావి భారత ఉజ్వల చరితా రచన ప్రారంభింపబడుచున్నది. అనుకూలము కలుగనిచో ప్రపంచాభీష్టామయ కల్లోలమునకు బీజము కాగలదు. కావుననే యీ సభ ప్రధానతమమైనది. ప్రస్ఫుట భిన్నత్వముతో, ఆసేతు శీతనగ మధ్యస్థపు నీత భారత మహావనిలో ఏకత్వమును చెడిచి, సఖ్యతను నిర్మూలించి కక్షములుగ విభజించిన స్వదేశ సంస్థానము లిప్పుడు భారత రాజ్యమున నీళ్లలో పాలువలె కలియ సంసిద్ధములై క్లిష్ట సమస్యా పరిష్కారమునకు తమ అమూల్య హితములతో సహాయపడ జూచుట శుభావహము. ఒక అంగము వైకల్యము నొందిన దేహము పొందిక నొందజాలదు, సఖ్యమునకు సమతలేనిచో ఇరుప్రక్కల సమాన బరువు లేని కావడివలె కష్టములకు పాలగును. కావున ఫెడరేషనులో సభ్యులగు వివిధరాష్ట్రీయులు, వివిధసంస్థానములు ఆర్థిక రాజకీయసాంఘిక వ్యవసాయక పౌరాది విషయములందు ఒక అచ్చున పోసినట్లు రూప సౌష్టవములందు సమానముగ నుండవలయుననుట నిర్వివాదాంశము.

ఆధునిక నాగరక ప్రపంచమున ఇతర రాజ్యములందుగల సమస్త సౌకర్యములు, సర్వ విధములగు హక్కుల బ్రిటీషు పాలనముక్రింద నున్న ప్రతి భారతీయుడును అనుభవించుచున్నాడు. ఇక సంస్థానములలో సన్నని జీవన హాయమైన పౌర హక్కులు, మానవ సమాజ స్వాతంత్ర్య హక్కుల పాలనమనయే సంస్థాన ప్రజ ఎరుగదు. తాము కష్టించి చీమవలె చేర్చుకొన్న ధనము తమ ప్రభువెట్లు ఖర్చుపెట్టుచున్నాడో తెలిసికొనుటకే యితడు నోచుకొనలేదు. ఈదుర్భర దాస్య పంక నిమగ్నులగు యీ ప్రజలు ఉద్ధరింపబడి తోడి భారతీయుల ప్రమోల సగర్వముగ, సమంతోషముగ, సస్వతంత్రముగ, తలయెత్తజాలనిచో భారత స్వాతంత్ర్య లక్ష్మి సంపూర్ణ కళలతో వెలుంగజాలదు. నవభాస్వర స్వాతంత్ర్య రోచులు చీకటి మునుగను పైన కప్పుకొనినవగును, అందుచే నిర్మాణమునందున్న భావి రాజ్యాంగ విధానమున సంస్థాన ప్రజల హక్కులు ప్రస్ఫుటముగ నిర్ణయింపబడి బ్రిటీషు యేలుబడి ప్రజలతో సమానముగ చేయబడవలెను. సంస్థానములవారు యీ ఆశయముల స్వల్పముగనైనను విరోధించిన అఖిల భారత సమస్యా పరిష్కారమున ముడిపెట్టినవారగుదురు. ప్రజల పక్షము వహించియున్న దివాను బహదూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారికి ఇతర ప్రతినిధులు సర్వవిధముల సహాయపడ ప్రార్థించుచున్నాము. పూజ్య పాదులు గాంధీజీ సంస్థాన ప్రజల ఆశయముల యెడ నిండు సానుభూతిని జూపి, వారి హక్కులకు స్వరాజ్యమునకువలె పాటుబడెదనని సత్యసూక్తుల ప్రచురపరచి వారివున్నతోన్నతహృదయమును, వారి దీనజన రక్షణా లౌల్యముల ఆర్తినొందిన మానవ జనులకు వెల్లడించిరి.

సంస్థాన ప్రజల సంగతే యిటులుండ ఇక జమీందారీ రయితుల సంగతి చెప్పవలయునా? సంస్థానముల అంతస్తును బొందు ప్రయత్నములతో కొందరు భూస్వాములు దేశముల చూడవచ్చుననుమిషతో లండనుకు బోయియున్నారు. భూస్వాములను సామాన్యులగు పెద్ద రయితులుగనే భావించవలయునని రాయకీయ వేత్తల అభిప్రాయము. పన్నుల విచారణ సంఘమువారు జమీందారులపై ఆదాయపు పన్ను విధింపదన్నారు. ఆస్టే బెంగాలునందు ఒక భూస్వామికి విధించ ప్రీవీ కౌన్సిల్ నందుకూడ విధించవచ్చునని తీర్పు జెప్పిరి. సైమను పత్రికము వీరిపై మరల సంకము చేయమని వీరికి ప్రత్యేక నియోజక వర్గములుండరాదని నొక్కి వ్రాసినది. ఇది అమూల్యమైన సూచన. మనరాజధానియందు ప్రతి జిల్లాయందును సాధారణ నియోజక వర్గములచే చాలమంది శాసన సభకు ఎన్నుకోబడిరి. ఇట్లు రెండు విధములా తమ సంఖ్యను పెంచుకొని రయితులకు హానికరముగ ఎస్టేట్సు ల్యాండు ఆక్టును సవరించుకొన యత్నించుచున్నారు. పలుకుబడి గలిగి, ధనముచే ఓట్లను కొనగలిగిన జమీందారులకు ప్రత్యేక నియోజక వర్గముండుట హాస్యాస్పదము. సంస్థాన ప్రజలవలె జమీందారీ రయితుల స్థితినిగూడ లెక్కలోనికి గొనిరావలయునని మహాత్ముని, ఇతర హైందవ ప్రతినిధుల ముకుళిత హస్తములతో ప్రార్థించుచున్నాము. ఈశాఖ కుసుమశోభితముగానిదే భారత రాజ్యాంగ వనస్పతి అందగింపదు. బ్రిటీషు ఇండియా ప్రజలవలె వీరు సర్వ హక్కులు కలిగియుండవలయునను అంశము ఎవరుగాని శంకింప జాలరు.

వెంకటగిరి సభలలో గలభా

ఈమధ్య వెంకటగిరిలోను, ఆ ప్రాంతములందును జరిగిన జమీందారీ రయితు సభలలోను, కాంగ్రెసు సభలలోను విద్యార్థులు, బాధ్యతగల పెద్ద వ్యక్తుల ఆధిపత్యమున కొందరు గలభా చేయుట చాల శోచనీయాంశము. ఇట్టి దుష్కృతము గలభాలకే రయితు వుద్యమము వదలిపోవునా? ఈగలభాలు రయితుపట్ల ప్రజా సానుభూతిని వృద్ధి చేయుటకు సహాయభూతమగును. గలభా చేసినవారు ప్రతి చోట వెంకటగిరి సంస్థాన తాబేదారులే అగుట సంస్థానమునకు తుపి[illegible]

పిలువబడని కలెక్టరు గారు హాజరగుచున్నారని నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్ష పీఠముపై తాత్కాలికముగ ఎక్కియున్న పెద్ద వ్యక్తి ప్రక్కనకూర్చుండియుండ వారికిందు యోగ్యము లేకపోవచ్చును. తనతోటి సంస్థాన జీతగాండ్రు అల్లరి చేయుట అన వీరు తనపదవి గురుత్వమును గుర్తెరింగినట్లు లేదు. ఉపన్యసించుచుండిన కాశేశ్వరరావుగారిని దూషించినంతనే వారి [illegible] అల్లరిమూక ప్రక్కన నిలుచుండి పూర్తిగ చూచుచు సభను అవమానిచ వెంకటగిరి పోలీసు ఉద్యోగులు తమ ధర్మమును విడనాడిరనుటకు మేము చాల చింతించుచున్నాము. ఈపొరపాటును [illegible] స్థానికోద్యోగులు సవరించుకొందురుగాక. కాశేశ్వరరావుగారు గూడూరులో జిల్లాకలెక్టరుదొరవారిని దర్శించి సర్వము నివేదించిరి. కలెక్టరు వారు వగచి ఇక ఇట్టివి జరుగవని అభయమిచ్చినందులకు వారిని మేమత్యంతము ప్రశంసించుచున్నాము. అల్లరిమూక గూడ తమస్థితిని తామెరుంగుట మంచిది.

పోలూరు తాలూకా జమీందారి రైతుసభ

20-10-1931 సూళ్లూరుపేట

—:o:—

జయగోకుల హాలులో జరుగును

ఆంధ్రనాయకులు పలువురు విచ్చేయుదురు

అధ్యక్షులు : గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు

సభా ప్రారంభకులు : స్వామి వెంకటాచలం శెట్టిగారు, ఎం. ఎల్. సి.

ఉపన్యాసకులు : సుప్రసిద్ధ ఆంధ్ర వక్తలు చెరుకువాడ వెంకటనరసింహంగారు

60 గ్రామములరయితులు సమావేశమగుదురు ఎల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు.

కావు సుందరరామిరెడ్డి.
స్వాగత సంఘాధ్యక్షులు.

వికట నాట్యా చార్యుడు చార్లి--గాంధీజీల సంభాషణము.

"కావలసినదానికంటె ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయుట అరిష్టము"

మహాశేత [illegible] గారి లండను లేఖ.
గాంధిమహాత్ముని శిష్యులు [illegible] గారు, లండనునుండి యంగ్ ఇండియాలో ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు.

జీవితము చదరంగము కాదు.

లండను నగరముయొక్క ప్రాముఖ్యమును గ్రహించ దలచినయెడల ఒక్క [illegible] గదు [illegible]. మహాత్ముని సందర్శించ దలచువారి జనసామాన్యము [illegible] చుండును. ఈ రీతిగా జన సామాన్యముయొక్క [illegible] తో [illegible] వల్లనే నూతన విషయములను, నూతన సత్యములను [illegible] వల్లనే జీవితము సార్థకమునుతుందురు. జీవితమంతయు చదరంగపు ఆట వలె భావించి ఒకరిపై నింకొకరు ఎత్తులపై యెత్తులను వేయుచుండువట్టి వ్యవహారవేత్తలతో సహవాస సాహచర్యముల వల్ల విశేషముగ ఆనందానుభవము కలుగ జాలదు. సామాన్యజనులతో మహాత్మునకు కలిగిన పరిచయ విశేషములను రెండింటిని ఉదాహరణ పూర్వకముగా వివరించెదను. నేటి దినమంతయును ప్రతివారును మహాత్ముని [illegible] ఉన్నాముగా చేయుచుండిరి. నేను సంతకముల సంచులవలె యున్నది. సంతకము చేయుచు కొన్ని ప్రతివారును మహాత్మునితోను తనకు తోడిపడిరి. విషయములను వింత వృత్తాంతములను ఇతరులతో చెప్పుకొనుచుండెను.

పారవేసిన పుస్తకము జ్ఞానోదయమును గూర్చుట.

లెస్ ప్లాటన్ అనునతను మిస్ లీస్టరు కన్యతో కలిసి [illegible] వచ్చెను. [illegible] గాంధి మహాత్ముని [illegible] కల్పించను. ఒక వానికను ఒక పుస్తకము తీసికొని వచ్చి [illegible] గాంధి మహాత్ముని [illegible] కోరెను. ఆ పుస్తకము [illegible] గునవు కొంటిని, నేను డెయిలీ హెరాల్డు పత్రికా కార్యాలయములో పనిచేయుదినములలో ఈ పుస్తకము విమర్శనార్థము కార్యాలయమునకు వచ్చెడెను, పుస్తకము పనికిమాలినదని భావించి విమర్శకుడు మరియొక పుస్తకముల పెట్టెలో పారవేసియుండెను. అప్పుడు నేను ఒక షిల్లింగు ఇచ్చి ఆపుస్తకమును తీసికొంటిని. ఆపుస్తకము ఇంటికి గొంపోయి [illegible]. [illegible] సమావేశమయిన జనుల [illegible] నేను [illegible] మహాత్మునిచూచి [illegible]. ఆనాటినుండి [illegible] పరిచయ మారంభమయ్యెను.

నేను ఆపుస్తకమును చదివి [illegible] కందరికి బోధపరచుట వల్లనే చాలామందికి [illegible] గతి తెలిసెను. నేను ఆవిధముగా [illegible] ఊహించు [illegible] ఆగ్రంథములో నుండెను [illegible] నేను [illegible] పోతిని.

గాంధీజీ—అట్లయినచో నీ ఊహాలనే నేను [illegible] ఎట్లు [illegible] షిల్లింగు సర్వస్వము కాదా?

(సశేషము.)

(తరువాయి భాగము)

వారు పని పోగించుచున్నారు. మరల గాంధిజీ హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యత కొరకు ప్రయత్నించుచున్నారు. బహుశా శాంతియుతముగ గాంధి, ఆగాఖాను గారు గారలుగల ఒక ఉపసంఘము యీ సమస్య పరిష్కారమునకు నియమింపబడవచ్చును.

సేనుగుప్తాగారి విదేశయాత్ర

కలకత్తా కార్పొరేషను మేయరు శ్రీ ఎం. సేనుగుప్తాగారు ఆరోగ్యము కొరకు 16 తేది యూరపు ఖండమునకు బొంబాయి నుండి బయలుదేరినారు. సర్దారు పటేలుగారు వీరిని బొంబాయిలో కలిసికొనిరి. సేనుగుప్తాగారు ఇంగ్లండులో మహాత్మజీని కలుసుకొందురు.

దక్షిణాఫ్రికా వారి యిబ్బందులు

ఒక సంవత్సరము దక్షిణాఫ్రికావారు 138500 పౌనుల విలువగల 6901000 గ్యాలనుల చీప్ సారా 20,7000 పౌనుల విలువగల 816000 సిగరెట్లు 29000 పౌనుల 53,999 మద్యముల భక్ష్యకలకు గావించిరి.

ప్రపంచ నౌకా నిర్మాణము

లాయిడ్సు రిజిష్టరు గత సెప్టెంబరు నెల ఆఖరు పర్యంత ప్రపంచమందు నిర్మాణమగు నౌకల వివరము యిట్లు తెలుపుచున్నది—ఇంగ్లండు స్కాట్లండు 417000 టన్నుల మోతగల స్టీమర్లు నిర్మించుచున్నారు. అమెరికా వారు 881000 టన్నుల ఫ్రాంసు 110800 టన్నుల ఇటలీ 169000 టన్నుల స్వీడను 121000 టన్నుల జర్మని 11,000 టన్నుల హాలండు 92000 టన్నుల నౌకల నిర్మించుచున్నవి. పని చాలాతక్కువైనను ప్రపంచమందంతటను 824598 టన్నుల స్టీమర్లు నిర్మింపబడుచున్నవి. కేయిర్డు కంపెనీవారు 76000 టన్నుల నౌకను నిర్మించుచున్నారు. ఇంతకన్న పెద్దది ప్రపంచమున లేదు.

చైనాజపాను వివాదము

ఈ మధ్య చైనా జపానుల మధ్య కలిగిన వివాదఫలిత యుద్ధమును నిరసించుటకు నానారాష్ట్ర సమితి ప్రయత్నించుచున్నది. మధ్యవర్తి పరిష్కారమునకు సమితివారు అమెరికా వారిని ఆహ్వానించు చున్నారు.

స్పెయిను మంత్రి రాజీనామా

స్పెయిను రాజును పార్లమెంటు ప్రజాస్వామిక సైన్యముతో గౌరవాతిశయముతో పంపిన యుద్ధ మంత్రి ఆజానా గారు ఇప్పుడు పదవి రాజ్యమును కేంద్రీకరించి సమాజములకు క్యాథలిక్ శాఖలకు పరిపాలనాధికారమును అప్పగించిన స్వాధీనము లేని కొత్త నిర్ణయము గావించుటకే స్వయమత భంగమని జమోరాగారు యుద్ధమంత్రి క్యాథలిక్ సంఘ రాజీనామానిచ్చిరి. పార్లమెంటు సభా సభ్యులు రిపబ్లికను రాజీనామానిచ్చిరి. క్రొత్త క్యాబినెట్ యేర్పడినది. ఆర్థ పరిస్థితులవలన అల్లకల్లోలము గావించుచున్నవి.

ఐర్లండులో నిర్బంధ ప్రయోగము

ఐర్లండు పార్లమెంటు కౌన్సిలీ యూ గ్రాడ్ పద్ధ 82-64 ఓట్లతో ఒక శాసనమును గావించినది. ఇది విప్లవకారుల ప్రస్తుత ప్రభుత్వ వ్యతిరేకులగు నిర్దాక్షిణ్యముగ అణచివేయును. ఇది బెవెలరా పక్షమువారు వ్యతిరేకము అల్లరులు జరుగునని విశేష శ్రద్ధను ప్రభుత్వము వహించినది.

రైలు లైను గండ్లు పడుట.

ఉత్తర సర్కారులలో గోదావరి తీరమునందు పెద్ద వానలు తుఫాను గాలి వచ్చినది. బెజవాడ రైలు లైను గండ్లుపడిపోయినవి. నిడదవోలు పార్వతీపురము మధ్య లైను పైకి నీళ్లు కట్టను పొర్లిపోవుచున్నవి. గంజాం మండలమున తెల్లవారుజాము టెలిఫోను తంతులు గూడ తెగినవి. జరిగిన నష్టము ఇంకను లెక్క తేలలేదు. రైళ్ళ సరాసరి నడచుట లేదు.

మదరాసు గవర్నరు సంచారము

సెలవు గైకొనుచు మదరాసు గవర్నరు స్టాన్లీగారు భార్యా సమేతులై దక్షిణ మండలములందు సంచారము గావించుచున్నారు. కోయంబుత్తూరు నందు కొన్ని క్రొత్త భవనముల తెరచిరి. అచటి నుండి ఊటీ చేరిరి. ప్రతిచోట వీరికి గొప్ప మర్యాదలు జరుగుచున్నవి.

చిటగాంగు హత్యలు

(పోలీసు పర్యవేక్షక అసిస్టెంటును ఇదివరకు 9 మందికి శిక్ష విధించబడినది. ఆప్పుడు స్పెషల్ ట్రిబ్యునలు 5 ఏండ్లు శిక్ష విధింపబడినది. పోలీసు అధికారి అహమదుల్లాగారిని చంపిన హత్యనేరమున్నవారికి విచారించిరి. హైకోర్టులోను ఈ హైకోర్టువారి కేసు తీర్పు త్వరలో చెప్పెదరు.

సైనిక వ్యయము నాయకుల సంప్రదింపు

లండనులో యుండియుండి ఇండియా వారు సైనిక వ్యయమును తగ్గించుటకు మెజారిటీ రిపోర్టు అను పత్రమును నిరూపించిరి. గాంధిజీ మొదలగువారితో 2 గంటలు మాట్లాడిరి. కాని సంతృప్తికరమైన ఫలితము ఇచ్చే సమావేశము గూర్చలేదు.

మహాత్మునికి నూతన స్వాగతము

లండనులో హిందూ విద్యార్థులు గాంధికి సభలో గొప్ప స్వాగత మొసంగిరి. ఇంత గొప్ప సన్మానమెప్పుడును జరిగియుండలేదు. అందు గాంధిజీ భారతస్వరాజ్యమును బ్రిటీషువారు సాగనీయరని తెలిసినా ఇప్పటి ప్రభుత్వము చేసిన ప్రాణాంతక కార్యములు లండనులో పత్రికలు ప్రకటించిరి. ఇప్పటి కాంగ్రెసు వారి శాంతిమయ ప్రార్థన ప్రజల ప్రత్యుత్తరము సంగతి. రౌండుటేబిలుసభ జరుగుచుండగా బయట విద్యార్థి ప్రార్థనలు జరుపుచున్నారు. గాంధిజీ ఈసమస్య పరిష్కారమునకు తీవ్ర ప్రయత్నము గావించుచున్నారు. మహాత్ముడు రాత్రి పగలు సభలలో తన అద్భుత ప్రజాసేవాకుశలతను వాగ్ధాటితో సభ్యుల ముగ్ధులగావించుచున్నారు.

చార్జి పెట్టకనే త్రోసి వేసినారు.

వేంకటగిరి తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యాయుని వృత్తాంతము.

ఒక పాఠశాల ఉపాధ్యాయునికి పదరు పాఠశాల భవనము స్వంతదారుని వద్దనుండి అది అందులోనుండి లేవగొట్టుటకు తమ కభ్యంతరము లేదని స్టేటుమెంటు వ్రాసిపంపుమనిన్ని వెంటనే పంపనియెడల పాఠశాల మూసివేయుదు మనిన్ని వ్రాసిపంపినారు. ఉపాధ్యాయులు పంపనియెడల ఉపాధ్యాయుని శిక్షించవచ్చునుగాని యీ కారణమునకు పాఠశాలనే మూసివేయుదు మని వ్రాసినారు. నష్టము యెవరికో?

(తరువాయి భాగము)

స్థలము ఇచ్చి కొంతవరకు ఒప్పుకొనినట్లు జాతి మత వ్యక్తి భేదములు ఏమాత్రమును ఎట్టి పరిస్థితులందును బలవంతముగ రాజకీయ బహిష్కరణ చేసినా ఏసంస్థ ప్రజాసంస్థ యని పిలువబడగ [illegible] గాంధిమహాత్ముడు లక్నోలో [illegible] తీర్మానము [illegible] ప్రతిన పట్టినది. [illegible] పరగణాలలో [illegible] అనుకూలము చేయ్యుదురని తెలియుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు [illegible] శ్రద్ధించిరి.

అర్థిక దుస్థితి

—:o:—

జమీందారుల కర్తవ్యము

—

(నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు)

—

ప్రతిసంవత్సరము ఆర్థిక దుస్థితిలో క్రిందుపడి దిగజారుచున్నాడు. ఈవార్తాపత్రిక జమీందారి రైతు సంగతి తెలుపుచుండెనా? అపరిమితములగు పన్నుల భారముచే నిరంతరము కలిగించుచున్న దుస్థితిని గుర్తించని జమీందారులు, ఆర్థికస్థితిని గుర్తెరుగక, రైతుల కష్టములను గమనించక దారుణముగా పెత్తనము చేయుచున్నారు. నిర్బంధముగా వసూలు చేయుచున్న పన్నులవలన రైతు స్థితి గతులు క్షీణించుచున్నవి! పూర్వము జమీందారులు పరస్పరమన్యోన్యములో కాంక్షించిన రయితుస్థితి గతులు గమనించుచుండిరి గాని యిప్పు డీజమీందారులు కేవలము భోగలాలసులై తమరయితు కష్టసుఖములను వినుటకైనను అవకాశమిచ్చుటలేదు. ఆర్థిక దృష్టితో చూచినచో రయితు జీవితము కాలక్రమమున దుర్భరమై నిత్యము గింజలకైనను కొల్లగొట్టి తినుచున్నారు. జమీందారులు పూర్వము రయితుల ఋణబాధలను తొలగించి కష్టకాలములో ఆదుకొనుచుండిరి. స్వయం కృషిచే పండించిన ధాన్యమును ప్రపంచమునకు ప్రసాదించు రయితు గౌరవమును నిలబెట్టవలసినవారుగ నున్నారు. ఇదియే పరమార్థము. జమీందారులు రయితులపై కినిసి వారితో కలిసి మెలసి యుండుటకు బదులు హిరణ్యకశిపు కాలము నాటి నిరోధములను నెలకొల్పి వ్యతిరేక ప్రచారమునకు దారితీయుచూ విపరీతముగ రయితుపాత్రలో మన్నుగొట్టుచున్నారు. రయితు దిగజారినచో జమీందారులు మిగులగలరా? ఈ సత్యమును గ్రహించగలరు. రయితు, జమీందారు, యింట్లో పోట్లాడినచో జమీందారుని పొక్కసము బరాతలు చెల్లించక ధనరాశులు చేరవు. యిప్పటివరకు రయితు సకలకష్టములను భరించి జమీందారు సుఖజీవనమునకు తోడ్పడినాడు. కష్టముల, ఖర్చులతో తెల్లించలేని అవస్థలో గంజిలోనికి ఉప్పు గల్లుకనుగొనలేని మల మల మాడుచున్న ఈ జమీందారు రయితు యెడ జమీందారు బాధ్యత గుర్తించవలసి యున్నాడు. ఇట్టి యింకొన్ని దినములు (మాసములు గాదు) గడచిన రయితు సర్వస్వము నోళ్ళూయి విక్రయించబడును. పోగా, రయితు ఇక జమీందారు గతియేమి? రయితు నశించినప్పుడే వెంటనే జమీందారు పొక్కనమనారే కాకతప్పదు.

అందుచేత యిప్పుడైనను జమీందారులు తమరయితులతో కలిసి అన్యోన్యముగా మెలగవలెను. కొన్నిఉపాయములను అవలంబించి తమ రయితుల ఆర్థిక పరిస్థితిని బాగుచేయవచ్చును. అవి యేవనగా చిన్న చిన్న సహకార సంఘముల ద్వారా, అవసరమైన ఋణసహాయము, వ్యవసాయాభివృద్ధికి పనికి వచ్చు ఉపాయములను చెప్పుచు, సహకారముతో యిట్టి సహాయ కార్యక్రమములను వెంటనే సుకరముగా నెరవేర్చుటకు పూనుకొనవలెను. ఇట్టి సత్కార్యములు జమీందారులు తమ జీవితకాలములో చేసినయెడల గ్రామాభ్యుదయము జరుగును. మార్గమేమి? (1) వెంటనే యిప్పటివరకున్న బాకీశిస్తులను రద్దుగా త్రోసివేయుట. (2) పశ్చిమవసూలు సమయములో వాల్లనిబంధనల తగ్గించగా ప్రతిసంవత్సరము రయితులకు ఋణవిమోచన చేయుట. (3) పాడు శిస్తులను ప్రక్కకు గల్పి వెంటనే గ్రామాల శిస్తు సవరణ చేయుట. (4) పశువుల మేతకు, పాడుభూములను దానమిచ్చి గ్రామ సమిష్టి యుంచి తక్కువవారికి గ్రామకుటుంబములకు ప్రోత్సాహము చేయుట. (5) ప్రభుత్వ అనుమతితో యెప్పుడు వానలు వచ్చినను ఉపయోగపడునట్లు చెరువులను మరమ్మతుచేయించి వ్యవసాయ భూముల బ్యాంకులను స్థాపించుట. (6) రయితులకు వ్యవసాయమునకు కావలసిన సౌకర్యములు కలిగించుట. (7) పైన్ని పద్ధతిప్రకారముగా నిర్మాణము చేయుట మొదలగు చిల్లరసంస్కరణముల నైనా జమీందారులు చేయవలెను. అట్టి పరిస్థితులలో రయితుల సహాయకులను వారి కష్టసుఖముల విచారించిన యెడల సంస్కరణములకు వెంటనే పూనుకొనగలరు. ఇదియే సముద్ర మునకు పరాకాలము. ఇప్పుడు మూల పెట్టిన కోటగాను దుష్టులను మిక్కిలి రక్షింపవలెను. అట్టి దుష్టులను వ్యతిరేక ప్రచారకులనే పొందకుండ ఇతర దేశ చరిత్రలు యిప్పుడు విప్లవము, ఒకమాటు వర్లింపుడు. అట్టి భయంకర దృశ్యము మనదేశమునకు రాకుండా కాపాడుటకు జమీందార్లు పూనుకొనవలెను.

—

స్వీరకామము.

~~~~

ఆంధ్రలోకసంచిక

గ్రంథకర్త: ఆంధ్ర కేసరిగారు బి. యే.
గృహలక్ష్మి సహాయ సంపాదకుడు.
వెల 0—8—0. దొరకుచోటు గృహలక్ష్మి
పోస్టుబాక్సు నెం|| 783,
ఏగ్మూరు, మదరాసు.

ఈచిన్న పుస్తకమునందు సుప్రసిద్ధులు, మహారాజా, మల్లమాంబ మున్నగు సౌమ్యుండు గురి విఖ్యాత జీవితములు వర్ణింపబడి యున్నవి. అందువలన తెలుగుదేశపు స్త్రీలు, దేశమునకై సర్వస్వము అర్పించిన నిరుపమాన త్యాగశీలురు, ధీరసంగామ యోధులు విభ్రాంతిచెందిన వారును గలరు. గాన ఈ పుస్తకము స్త్రీ పురుష ఉచితమగు బహుమాన గ్రంథము.

పుస్తకమంతయు గ్రంథకర్తగారికి సహజమగు పటిమగల భాషయందున్నది. సైనిక మనుష్యుల గంభీరము ఆవశ్యకమగు సంగతుల తోలక పోక ముఖ్యములగు జీవితాంశముల విస్తృతిపట్ల శాంతితో చరిత్రాంశములు సైన్యము ప్రతిఫలించుట ప్రస్తుతపు ఆంధ్రవనితల పాలిటికల్ సభలు రణరతి, మంత్రాంగ సమర్థత, మాన సంరక్షణ ప్రయత్నము. త్యాగదీక్ష, వాక్యశుద్ధి మొదలగు అంత్యపు సామము లన్నియు నిరాడంబరముగ నిందు నిరూపింపబడి యున్నవి. గ్రంథకర్తగారు ధర్మా వేశము మనలో కొందరికి లేక పోలేదు గాని నిష్పక్షపాత చరిత్రకారు నిలువలో అది నప్పదు. సైతము మంచిదని పూర్వపు దౌష్ట్యము ప్రాధ్యము కలిగి విపరీతించిన జాతీయతములందు సరిపెట్ట రాకపోదు. ఈగ్రంథము తెలుగునాట బాలికా పాఠశాలాధికారులు వెంటనే చేయవలసినది, ప్రతి ఆంధ్రుడు, ముఖ్యముగ ప్రతి స్త్రీ చదువదగినది.

పాణకాపిచ్చిరెడ్డి.

—

భారత దేశమున తేయాకు ఉపయోగము.

~~~~

1930 లో ప్రపంచమున 1820 కం కు 160 లక్షల పౌనుల తక్కువ తేయాకును ఉపయోగించినను ఇంగ్లండులో 100 లక్షల పౌనులు ఎక్కువగ వాడిరి, కాని భారత దేశమున 200 లక్షల పౌనుల బేరము తక్కువయినది. దీనికై తేయాకు ధరలు తగ్గించిరి.

—

గృహలక్ష్మి దశరాసంచిక

డాక్టర్ కేసరిగారి వెలవడిన గృహలక్ష్మి దసరా సంచిక మా కార్యాలయమునకు వచ్చినది. ఈ సర్వాంగ సుందర సంచికలో యీమాటు సర్వము స్త్రీలవ్యాసము లగుట ప్రత్యేక విశేషము. వ్యాసములు పద్యములు చక్కనివి. ప్రతిగృహము నలంకరింప దగియున్నది. ఆంధ్రులు యీ పత్రికను బాగుగ పోషించుట విధి.

జమీందారి రైతులు

జిల్లాబోర్డు ఉదాసీనత

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికి ఒక విజ్ఞాపనము.

నెల్లూరు జిల్లాబోర్డువారి పరిపాలన క్రింద జిల్లా అంతయు లోకలు బోర్డులున్నవి. వీరికి పన్ను చెల్లించు వారిలో యెక్కువ మొత్తము రైతువారి గ్రామముల కంటె జమీందారీ గ్రామ రయితులు చెల్లించుచుండిరనుటకు కారణమున్నది. ఈ జిల్లాలో జమీందారి గ్రామములు యెక్కువగా నుండుటచేత రయితువారీ గ్రామముల కంటె జమీందారి గ్రామముల శిస్తు హెచ్చు అగుటచేతను యెక్కువ మొత్తము రాబడుచున్నది. ఇట్లు జాస్తిగా జమీందారీ రైతుల నుండి వసూలు అగుచున్నను. మా కొరకు లాభములు మాత్రం అతి స్వల్పముగా యున్నవి. ఈ విషయమును యెవరైనా రెండు తాలూకాల పరిశీలించి యెరుగుటకు స్పష్టపడ గలదు. గూడూరు తాలూకాయందు రైత్వారీ గ్రామములే నాటికి [illegible] పల్లెందురు. నాయుడు పేట డివిజను [illegible] వారి గ్రామములు నూటికి పది గూడాలేవు. రెండు తాలూకాలలో జిల్లా బోర్డువారు చేయించిన పనులను చేయవలసియుండిన పనులను సరిపోల్చి చూచినయెడల మాకు జరుగుచుండు అక్రమములు నష్టములు తెలుపబడగలవు.

జిల్లాబోర్డువారికి సహాయము లేదు,

రయిత్వారీ గ్రామములకున్ను జమీందారి గ్రామములకున్ను గల వ్యత్యాసములు చాలావరకు ఇట్లు యేర్పడగలవు. అటు జమీందారీ గ్రామముల కంటే జిల్లా బోర్డు నుంచి వారికి సహాయము బొత్తిగా లేదనియే చెప్పక తప్పదు. నాయుడుపేటకు దక్షిణముగా జిల్లా 10 మైళ్ళవరకు వ్యాపించియున్నది. అట్టి జిల్లాబోర్డువారికి మాత్రం లేదనియే తోచుచున్నది. బోర్డుపుట్టిన నాటి నుండి నేటివరకు బోర్డువారు యీ గ్రామములకు చేసిన సహాయము లొక్కటైన్ని లేదని నిస్సంశయముగా చెప్పవచ్చును. జిల్లాబోర్డువారు వేయించిన రోడ్లుగాని త్రవ్వించిన బావులు, గుంటలుగాని, ఆస్పత్రులుగాని, స్కూల్సుగాని మరియితర సహాయములుగాని బొత్తిగా యీ గ్రామములలో లేవు. పెద్ద పెద్ద గ్రామములకున్ను చేరికలు జాస్తిగా గలిగిన యితర గ్రామములకున్ను. ముందుగా సౌకర్యములు కల్పించవలసిన దనే న్యాయమును బట్టి పరిశీలించినను కూడా కనుపడదు.

చేనిగుంట గ్రామము ఉపేక్షింపబడుట

చేనిగుంట గ్రామము జిల్లాలో సరాసరి గ్రామము కంటె మారు మూలగ ఉంది. జాస్తి గ్రామము జన సంఖ్య కలిగిన్ని అభివృద్ధి యున్నది. చేరికలు చాలా సదారంతరాల యెక్కువగా యుండును. ఇట్టి గ్రామమునకు ఒక్క సౌకర్యమైనను యుంచవలసి బోర్డు యోచించినట్లు తోచదు. ఈ దినము వరకు యీ గ్రామమునకు మంచినీళ్ళ త్రాగుటకు కూడా అనేక పర్యాయములు దరఖాస్తు చేయించమని పిటీషనులు పెట్టుకొనియున్నాము. తాలూకాబోర్డు వార్కి అనేక దానిని యేర్పాటు చేయమని అనేక అర్జీలు పెట్టుకొని యున్నాము గుంట రిపేరుగాని బోర్డువార్కి బావుగాని తాలూకాబోర్డువారయినను దాని యేర్పాటు చేయలేదు. చేనిగుంట గ్రామము సాలుకు సుమారు 9 వేల శిస్తు చెల్లించుచుండినను ప్రతిఫలము మాత్రం బొత్తిగా లేదు, యిందువలన జిల్లా బోర్డువుండిన మా కేమాత్రం బొత్తిగా నిష్ఫలమే అగుచున్నది

కనీసపు కోర్కెలు.

జమీందారి రైతు పత్రిక కోరు కనీసపు వాంఛలివి.

1. గవర్నమెంటు రయితువారీ జమీందారీ రయితుల స్థితిగతులను పోల్చి [illegible] సమముండవలెను.
2. చట్టమును మార్చుచుండుటకు సహాయము చేయవలెను.
3. ప్రజాసభలు కొలిమీల్పవలెను దివాను అధిక సంఖ్యాకులగు రైతులను స్వంతశక్తి నిచ్చు హంగర ఎక్స్టేటు సభ్యులను నియమించవలెను. సభ అనుమతి లేనిదే దమ్మిడియైనా చెల్లించరాదు

వీటికి సమ్మతించనిచో

జమీందారి రైతు సంఘములు నిదురింపవు.

ఒక తాలూకాబోర్డు మెంబర్లుగాని, జిల్లాబోర్డు మెంబర్లుగాని వుండి గ్రామములకు వారి వారికి కావలసిన సౌకర్యములు మాత్రం కాలితంత చేసుకొని వున్నారు. ఈ గొడవలు చాలాయున్నవి. ఒక మెంబరు గ్రామానికి వేయించిన పనులంత మాత్రమైనా నాయుడుపేటకు దక్షిణంగాయుండు గ్రామముల కన్నింటికిని వేయించిన చాలును. యీ గ్రామములలో నివసించు పక్షాదరమనను మెంబరుగా యుండుటకు పోవదమే వీరికి ముఖ్య కారణముగా యేర్పడుచున్నది. యీగొడవను విచారించు వారెవరు. మెంబర్లు వారి వారి సౌకర్యములను మాత్రమే చూచుకొనుచున్నారు. అందులో కొంతమంది కంట్రాక్టులను సంపాదించుకొని లాభపడుచున్నారు. మెంబరు యొక్క లాభమును పొందుటకూడదను న్యాయమును మరచిపోయిరేమో. అదు నుగా చేనిగుంట కసరేష స్వలాభములను చూచుకొనుచున్నారు. అట్టి మెంబర్లతో చెప్పుకొని ఏమి లాభము లేదు. ఇందువలనను జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు వారికే విన్నవించుకోవలసి వచ్చినది. మేము ప్రెసిడెంటుగారి దయకు తెలుపుచున్నాము గావున మాయందు కటాక్షముంచి మా కష్టములను విచారించి, యీ గ్రామమునందు రిపేరు చేయించి, తాలూకాబోర్డు స్కూలును నియమించవలెను. యేర్పాటు చేసి ఉపకారము కట్టుకోవలెదు అని ప్రెసిడెంటును ప్రార్థించుచున్నాము.

చేనిగుంట గ్రామరయితులు.

(మూడవ పేజీ తరువాయి.)

కొక బహిరంగ సభ జరుపబడెను. అదివరకు కాంగ్రెసువారు తమకెదురు మాటయున్న వారిని లోకటికి నడపలేదు. కాళేశ్వరరావు పంతులుగారు చాలవరకు వ్యక్తపరచి మాట్లాడుచుండగా సమయమున మరల యేమి చేసినను జమీందారు గారి నవుకర్లును రాపాననమత్తులైన వాలంటీర్లను త్రోసికొనివచ్చి ఆసనములో వేసి గుండు సటువంటి కాంగ్రెసు పెండాలు యొక్క తడికెలను చీలమయిచి సభను భిన్నము చేసివెడలి పోయిరి దినముకూడ వెంకటగిరిజమీందారు గారి డిస్ట్రిక్టు యేజంటగు జావల్లి వెంకట్రామారావుగారు. సబ్ యిన్స్పెక్టరుగారగు కృష్ణస్వామి పిల్లెగారు కూడావచ్చియుండిరి ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారు యుపన్యసించునప్పుడే పోలీసువారు వుండియుగూడ నిటువంటి దౌర్జన్యము జరుగుచుండ నింకయితరులు వచ్చియుపన్యసించునప్పుడు యెట్లుండునో చదువరులే తెలిసికొనెదరుగాక. తిరుపతి పాలెం మొదలగు ప్రదేశములలో జమీందారీ రయితు మహాసభలు నిర్విఘ్నముగా జరుగుచుండగా వెంకటగిరి జమీందారుగారు స్వల్పవిషయములో కూడ జోక్యము కలిగించుకొని యిటువంటి దుండగములు చేయించుచుండుట హాస్యాస్పదముగదా!

(రెండవ పేజీ తరువాయి).

అప్పుడప్పుడు ఆంధ్రరైతుల సంగతులను గూర్చి విశదపరచ కుతూహలపడుచున్నాను. నాకేలలో నున్న చరమ ఆయుష్షును పన్నుల నిరాకరణమునకై నా జన్మ పొందుచుండుటకొరకే నదలచుచున్నాను, వీరి నిరాశ సన్నద్ధులగుచో నాఆశయము లభించుటకు ముమ్మరము కావున నేటినుంచి ఆంధ్రజనోద్యమమునకు సంబంధముకైన పొలికాయంతి రైతుమహాశయుల అదర్శమును సదామయము అందిపుచ్చుకొందును.

విధేయుడు,

(సం) జవాహర్ లాల్ నెహ్రూ.

జనరల్ సెక్రెటరి.

ఆంధ్రజమీనుల గూర్చిన కొన్ని అంశములు.

ఆదాయము. పేష్‌కస్తుల వివరములు.

1889 వ ఫసలీలో జమీందారీలవలన ప్రభుత్వమునకు వచ్చిన పేష్ కష్.

పర్లాకిమిడి	76,724 రు
విజయనగరము	424,8:6 ,,
జయపురం	16,988 ,,
బొబ్బిలి	88,458 ,,
పిఠాపురము	3,63,732 ,,
దేవరకోట	79,495 ,,
వెంకటగిరి	8,68,734 ,,
కార్వేటినగరము	1,78,843 ,,
కాళహస్తి	1,72,982 ,,
ఇతరజమీన్లు	26,86,818 ,,
ఆంధ్రదేశము మొత్తం	18,55,879 ,,
చెన్న రాజధాని మొత్తం	49,93,867 ,,

ఇందుదాహరించిన [illegible] జమీన్ల [illegible] మన ఆంధ్రదేశమునకు చెందిన [illegible] దారుల వలన చెల్లింపబడుచున్న మొత్తములుకలవు. ఇంకను తక్కినవి అందుసమ్మిళితమై యుండవచ్చును.

ఆయా జమీందారులకు వచ్చుచున్న ఆదాయములుకూడా ఇటువివరించుచున్నాము.

1889 వ ఫసలీకి రాగలదని అంచనా వేయబడిన జమీందారుల ఆదాయము.

పర్లాకిమిడి	4,96,886 రు
విజయనగరము	20,16,819 ,,
జయపూర్	12,02,027 ,,
బొబ్బిలి	6,21,818 ,,
పిఠాపురము	8,90,632 ,,
దేవరకోట	2,82,868 ,,
వెంకటగిరి	12,18,278 ,,
కార్వేటినగరం	9,82,849 ,,
కాళహస్తి	6,88,780 ,,
ఇతర జమీన్లు	1,45,81,524 ,,
ఆంధ్రదేశ మొత్తము	1,10,98,767 ,,
చెన్న రాజధాని మొ.	2,56,84,291 ,,

ఇందువలనకూడా ఆంధ్రదేశ జమీందారి విభాగము జరుగవలసియున్నది.

వెంకటగిరి తాలూకా రయితుల సుక్తిబంజరు ముజరాలు.

సన్ 1886 లీ దేశకాలానుకూలముగా చెరువులలో నీళ్లు లేకపోవుటచేత ఎండిపోయినది. అప్పుడు శ్రీరాజాగారికి అర్జీలు పెట్టుకొన్నాము. అంతట శ్రీరాజాగారి తరపున అన్నగారిమామలకు శ్రీరాజాగారి తాలూకా అధికారులు వచ్చి తనిఖీలు చేసి రిమిషనులు యిచ్చెదమని చెప్పి అప్పట్లో రయితుల వల్ల రాలిసమట్టుకు రాల్చుకొని పోయినారు. తర్వాత కొంతకాలం జరిగినది. అనగా సన్ 1338 లీ ఆఖరు వరకు జరుపుతూవుండి ఆ మధ్య కాలములోనే అనేక పర్యాయములు అర్జీలు మూలకముగానున్న కున్లోను రిమిషన్ యివ్వ [illegible] మనవి చేసుకున్నాము. తర్వా [illegible] ఆఖరులో యిప్పుడు రా [illegible] ప్రయత్నము చేస్తూవుండే యిప్పటి [illegible] జాగారి రెండవకుమారులుయిప్పు [illegible] పరిపాలనం చేయుటకు కాలం లేదు. [illegible] బట్టి కుమారరాజాగారికి బెజవాడ [illegible] చందారెడ్డిగారికి కౌన్సిల్ ఓట్లు [illegible] వరకు వుత్తర్వు ప్రకారం ప్రాంశ [illegible] ట్లు వ్రాసియివ్వవలసినది తర్వాత తోసివేస్తాము అని వుత్తర్వు దయచేసినారు. తర్వాత కొంతరిపోర్టులు లేవని కొంతరయితు కసూరి అని యిట్టినెపములు పెట్టి కొంత మొత్తములు శ్రీరాజాగారి [illegible] వసూలుచేసి కొంత మొత్తములకు ఆయా రయితు బాకీ ఆయా రయితు వల్ల ప్రాంశరినోటు వ్రాయించుకొన్నారు. అది మొదలు కొని 31-7-31 తేదివరకు ఘుమారు నూరు పర్యాయములకు పైగా తిరిగి చెప్పుకొన్నాము. యీరోజున మోపూరు కొండ్రెడ్డి, రామస్వామిరెడ్డి, కానరం చెంచురెడ్డి, చాపలిపల్లె అమాన సుబ్బారెడ్డి, తీర్థంపాడు, పెట్లూరు గోవిందురెడ్డి, యింకా కొంతమంది యీతాలూకాలోని రయితులముచేరి యీరోజు పగలు 8 ఘంటల ప్పుడు వారిసంస్థానములో మోటారు ఎక్కేటప్పుడు శ్రీరాజాగారి రెండవకుమార్లతో మనవి చేసుకోగా మీరాకు తోసివేసినాను రేపువుండండి మీపార్టి నోట్లు వారకు యిస్తాములని వారు స్వంతముగా సెలవిచ్చినారు తర్వాత నిండా ఆశపడి ఎంతో ప్రీతితో కనిపెట్టుకొని వుండగా 1-8-31 తేది పగలు 8 ఘంటలకు వారి దర్శనమైనది. రేపువుండండిఅని మళ్ళీ సెలవిచ్చినారు. తర్వాత 2-8-31 తేదిన ఉదయం 11 ఘంటలవరకు అన్నంనీళ్లు లేకుండా కనిపెట్టుకొని వుండగా కారు ఎక్కేటకు వచ్చినారు అప్పుడు మనవి చేసుకోగా యింకా పదిరోజులు తాళి రండి ఆలోచిస్తూవున్నాను అని సెలవిచ్చినారు. యిప్పుడు రయితులమీటింగులకు సభలకు పోయినారని నెపము పెట్టి దావాలు జరిపించవలెనని ఆలోచిస్తూయున్నారని తెలుస్తూవున్నది కాబట్టి యీ [illegible] సమ్మారి కోర్టువిచారణ కర్తలు యీపేద రయితుల మీద దయచూపవలసినదని ప్రార్థిస్తూయున్నాము

పెట్లూరు గోవిందురెడ్డి,

కానరము చెంచురెడ్డి,

అధికార్ల రహస్యాలు

వసూలు అక్రమాలు

నేను పొదిలిలో ఒక చోటవుండగా రహస్యంగా అధికార్లను కొనుచున్న విషయం.

కొలకర్ల గ్రామములో ఒకరైతు డిక్రీ బాపతు రు 8 లు కట్టవలసియున్నది. వసూలుకు రెవిన్యూ యిన్‌స్పెక్టరుకు వ్రాశారు. పాపం వారు రు 4 లు వసూలుచేసి తాలూకాకు 3 రు పంపారు. ఒకరూపాయ పంతులే వుంచుకొన్నాడు. తాలూకావారు జమరాబడిన రు 3 లు చెల్లు వేసుకోక నేతిఖుగావారంటు పెట్టారు. యీపాటికిమళ్లీ వసూలు చేసి వుంటారేమో పాపం రయితు ఏమిచేస్తాడు. చదివినట్లు యిచ్చుకోవలసిందే. కాదంటే అవిధేయుడై అయ్యాంగారి చేతులో చిక్కిపోవలసిందే.

«లోకసంచారి»

విప్లవకారు లెవరు?

జమీందారుల ప్రభుత్వము పాలింపవలెను.

రయితులకు సంరక్షకులుగా యేర్పరుపబడిరయితుల సంరక్షణార్థము వసూలు చేయు శిస్తును తమస్వంతఆస్తిగా భావించి రయితులకు సరియగు రిపేర్లు చేయక రయితుల దారిద్రమునకు కారకులగు జమీందారులే విప్లవ కారులుగాని, రయితులు కారు. రయితులకు నూతన జలాధారములు కల్పించుటకు వీలున్నను కల్పింపక పాతవి సహితము మరమ్మతు సరిగా చేయనందున పంటలు, యెండి పోయినను రయితులను బాధించి శిస్తులను వసూలుచేయు జమీందారులే విప్లవకారులుగాని రయితులుకారు. [illegible] చేయుచున్న ఉద్యోగ గణమునకు కట్నములర్పించని కారణమునను [illegible] సరిగా చేయనందువను [illegible] కూటపున్నట్టు అనిగినందులకు చాలా కాలోర్డు మొదలు శాసనసభలవర్కు తమకు ఓట్లను యివ్వక తప్పినందుకు అవిధేయులుగా భావించి అన్యాయముగా రయితుల వాక్కులకు అడ్డముతగిలి చెర్వులలోకి నీరు ప్రాగుటకు పయిరిను పశువులను పోనియ్యక కంచెలకు పులవరి కట్టికొమ్మన్నను కంచెలుయివ్వక పశువులను పోనివ్వక వంటచెరుకులకు తీర్వాయిచ్చెదమని తీరుకట్టుకొన్నను అడవులలోకి ప్రవేశించనివ్వక మాగాణి భూములకు పత్తువులకుగా ఉపయోగించుకొనుటు అడవులలోని ఆకుటుములకు కొనుకొనవివ్వక ఆటంకపరచినను, యిందులో యేసందర్భములలోగూడా దొరకక సహించుచుండురయితుల మాగాణి భూములకు నీరుపారనివ్వక యిబ్బందులు కలిగించినను యిందుకు సహించిన వారిపై అన్యాయమైన క్రిమినల్ కేసులు బనాయింపుచేయించి తమఉద్యోగులచే అబద్ధపుసాక్ష్యము చెప్పించి రైతుల నన్యాయముచేయు జమీందారి పరిపాలన విప్లవకరమైనది కాని వీటిని కాపుకొనుటకు అహింసా సత్యములనే ఆధారము చేసుకొని కార్యసిద్ధిని బడయుటకు సక్రమాందోళనతోనున్నూ, ప్రభుత్వ సహాయముతోనున్నూ, జమీందార్ల పరిపాలనలోని బాధలను అనుభవించలేక జమీందార్ల పరిపాలనను నిర్మూలింపవలెనని కోరినందువలనే విప్లవకారులగునా, రయితులకు యీ కోర్కెగలుగుటకు కారకులగు జమీందారు చర్యలకు యేమనవలయునో తెలియకున్నది రయితుల అభివృద్ధికి తీవ్రమయిన నిరోధము కలిగించు జమీందార్లపరిపాలన తొలగించనిదేగాని రయితు బాగుపడుటకు మార్గము కనుపించుటలేదు. సార్వభౌమునికి సయితము ఖర్చులకు తగినంత డబ్బుమాత్రమే యిచ్చుచుండ యీజమీందార్లు రయితులను పీడించి వసూలు చేయుధనమును వీరిస్వంతఆస్తిగా యేల భావించవలయునో తెలియకున్నది. యిన్నాళ్లూరక స్వంతఆ[illegible]చుకొనిన వారిని నేడు తొలగించిన [illegible]మేమి? అనునదియే ఆలోచించవలసి[illegible]యము.

వీరికప్పులకు రాబడిననుసరించి [illegible] కొంత్రము భరణమునిచ్చి ప్రభుత[illegible] స్వాధీనము చేసుకొని సక్రమవిధ[illegible] పరిపాలన జరిపిననేతప్ప రయితులు [illegible] పడజాలరు యిప్పటికే చాలాఆలస్య[illegible] జరిగినది. యింకనైనను తగువిధము[illegible] ప్రయత్నము పలికి ప్రభుత్వము వారికి రయితులు యిబ్బందులు [illegible]చి వెంటనేతగ్గు వారణాప్రయత్నములు చేయనిదే రయితులుబాగుపడరు. యీ పద్ధతి యెంతమాత్రము విప్ల[illegible] రయితులవద్ద వసూలు చేసుకొను ద్రవ్యము తమయతమ స్వంతమనిభావించి రైతుల అభివృద్ధికిని స్వతంత్రతకును నిరోధములు గలిగించుటయేగాక ద్రారిద్ర్యమునకు కారకులగుజమీందార్ల పరిపాలనను నిర్మూలించుట విప్లవమని వీరున్నూ వీరి అనుచరులున్నూ వీరికి బాకీలుపడి చెల్లించుకోలేక బానిసలైయుండు రయితులు వీరిపరిపాలనలో బొత్తుగా సంబంధములేనివారు తప్ప దీనికి వ్యతిరేకులు మరెవ్వరున్నూలే[illegible] తప్పక సరిగా యీపద్ధతి మాత్రమ[illegible] గియేతీరవలయును. గాంధిఇర్విన్ బడిగవరకు కాంగ్రెసు మహాసంస్థను సహితము కొంతవరకు విప్లవకరమయినదని వాకొనుచుండిరి. గాన విప్లవకరమును వినాశకరమును పీడాకరమును అగు జమీందారీ పరిపాలనను మాత్రము వెంటనే నిర్మూలించుటకు సర్వేశ్వరుడు తోడ్పడుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాము.

వేంకటగిరి సంస్థానరైతు.

వెంకటగిరి జమీందారీ నౌకర్లకు 6 నెలల జీతాలు ముట్టకుండుట

జమీందారీ ఉద్యోగులు కడుస్వల్ప జీతగాండ్లు [illegible] ప్రతినెలకు ముట్టనున్నా, [illegible], [illegible] ప్రారంభించిరు. యిప్పటికి ఆరుమాసముల జీతాలు ముట్టలేదని నౌకర్లు అల్లాడు చుండగా [illegible] 88 [illegible] ఆరుమాసములుగా జీతాలు ముట్టలేదని అడిగితే [illegible] ఆ కారణంచేత పాపము అనేకులు కొంతసేపు కరణాలవెంట, కొంతసేపు గ్రామంలోని రయితుల కొంపల్లో సేరకేసి పొట్టపోసుకోవడం కొంత [illegible] అధికారులకు [illegible] ఒక కరణాన్ని పీడించి [illegible] గడ్డివున్నపోతు క్రయం [illegible] సమర్పించుకోవగా మిగిలిన [illegible] సంతాలో [illegible] కొంపగ [illegible] న్నారు, [illegible].

కరణాల స్వల్పజీతముతో [illegible] పత్రాలు యివ్వకపోతే, [illegible], [illegible] వారిని [illegible] లో పెట్టుకొని [illegible] రేఖలు [illegible] క్రమము, ఆదిగూర [illegible] అధికారుల యిష్టప్రకారం కరణాలు [illegible] తప్పదు యిందుకే జమీందారీ గ్రామాధికారు సంఘమొకటి పెట్టుకోమని సలహాయిచ్చాము [illegible] కూడాతప్పదు. లేకపోతే గ్రామాధికార్ల బాధ [illegible] తీర్చజాలరు.

గూడూరు సూలూరుపేట ప్రాంతాల్లో ఉప్పుచేసుకొనుట నిరాకరించిరి

గాంధియిర్విన్ రాజీననుసరించి సముద్ర ప్రాంతమువారు ఉప్పుచేసుకోవచ్చును, ఉప్పు [illegible] చ్చును, చుట్టుప్రక్క గ్రామములవారు వాడుకోవచ్చును, ఆ గ్రామములలో అమ్ముకోవచ్చునని యుండెను.

గూడూరుతాలూకా, సూలూరుపేట ప్రాంతమువారు [illegible] చేసిరని సదరు ఉప్పుచేసుకొను అధికారమును ప్రభుత్వము [illegible] రద్దుచేసిరి.

ఈవిషయముపై నెల్లూరు కాంగ్రెసువారు మద్రాసు సాల్టు కలెక్టరుగారితో [illegible] వ్రాసినారు, [illegible] ఫలితము [illegible].

సంపాదకుడు, ప్రకాశకుడు:— వెల్లాల వెంకటాద్రినా[illegible], వెంకటేశ్వర విలాస [illegible]ంకాలలో ముద్రితము, [illegible], నెల్లూరు.